

14 Ιανουαρίου 2025: Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) αποφάσισε την αύξηση του ποσοστού του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας από 1,0% σε 1,5%, με ημερομηνία εφαρμογής από τις 14 Ιανουαρίου 2026.

Η ΚΤΚ, κατά την τριμηνιαία αξιολόγηση της σοβαρότητας του κυκλικού συστημικού κινδύνου και της καταλληλότητας του ποσοστού του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας (countercyclical buffer - CCyB) για τη Δημοκρατία, αναγνώρισε αυξημένους κυκλικούς συστημικούς κινδύνους, όπως αυτοί αντικατοπτρίζονται από αριθμό δεικτών.

Ταυτόχρονα, και παρά τις θετικές προοπτικές της οικονομίας, η πιθανότητα πραγμάτωσης δυνητικά σοβαρών ακραίων γεγονότων στην παγκόσμια οικονομία που θα επηρέαζαν σημαντικά το εγχώριο μακροοικονομικό περιβάλλον και κατ' επέκταση τον τραπεζικό τομέα, έχει αυξηθεί, λόγω κυρίως των γεωπολιτικών εξελίξεων και αναταράξεων. Συγκεκριμένα, το ενδεχόμενο γενίκευσης του πολέμου στη Μέση Ανατολή, η περαιτέρω διεθνοποίηση του πολέμου στην Ουκρανία, καθώς και η τάση για αύξηση των μέτρων προστατευτισμού, η οποία δύναται να οδηγήσει σε σημαντικούς νέους εμπορικούς περιορισμούς, είναι καθοδικοί κίνδυνοι για το μακροοικονομικό περιβάλλον, και κατ' επέκταση μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις και στον εγχώριο τραπεζικό τομέα. Πέραν των προαναφερόμενων κυκλικών συστημικών κινδύνων, οι οποίοι λήφθηκαν υπόψη κατά την απόφαση για αύξηση του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας, η ΚΤΚ σημειώνει τον αυξανόμενο κίνδυνο φήμης.

Επιπλέον, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), τόσο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) όσο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) σε σχετικές δημοσιεύσεις τους κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2024, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι, συνολικά, οι κίνδυνοι για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα της ΕΕ έχουν αυξηθεί τους τελευταίους τρεις μήνες εν μέσω της υψηλής πολιτικής αβεβαιότητας και των γεωπολιτικών εντάσεων.

Το Γενικό Συμβούλιο του ΕΣΣΚ, [κατά την ανακοίνωσή του ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2024](#), τόνισε ότι το μεταβαλλόμενο περιβάλλον απαιτεί από την ΕΕ να επαναπροσδιορίσει τις ανάγκες της, προάγοντας, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ. Η ΕΚΤ στην [Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας - Νοέμβριος 2024](#), επισημαίνει ότι η διασφάλιση της ανθεκτικότητας του χρηματοοικονομικού τομέα εν μέσω αβεβαιότητας και δύσκολων οικονομικών συνθηκών είναι ιδιαίτερα σημαντική, προτείνοντας επίσης την ενίσχυση κεφαλαιακών αποθεμάτων που δύνανται να χρησιμοποιηθούν για απορρόφηση ζημιών.

Στη βάση των προαναφερόμενων, το ποσοστό του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας ίσο με 1,0% κρίθηκε χαμηλό και η ΚΤΚ προχώρησε με την αύξηση του

στο 1,5%. Με την αύξηση του ποσοστού του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας διοχετεύεται μέρος της κερδοφορίας των τραπεζών προς ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους, δημιουργώντας ένα μεγαλύτερο απόθεμα κεφαλαίων προς απορρόφηση ζημιών σε περιόδους κρίσεων και ακραίων καταστάσεων, διασφαλίζοντας έτσι την απρόσκοπτη προσφορά πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία.

Πλαίσιο εφαρμογής

Η ΚΤΚ, σύμφωνα με τους *περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμους του 2015 έως 2022* και στη βάση της σχετικής πολιτικής της, έκρινε αναγκαία την εν λόγω αύξηση του ποσοστού του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας. Το ποσοστό του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας εφαρμόζεται επί του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο στη Δημοκρατία του κάθε αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος που συστάθηκε στη Δημοκρατία.

Τα αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα με έδρα τη Δημοκρατία οφείλουν να τηρούν το πλήρες απόθεμα ασφαλείας ύψους 1,5% από τις 14 Ιανουαρίου 2026.

Έχει προηγηθεί η προβλεπόμενη διαβούλευση με την ΕΚΤ όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του Κανονισμού για τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM Regulation) και η ΕΚΤ δεν έφερε ένσταση επί της πιο πάνω απόφασης της ΚΤΚ.

Η αξιολόγηση της ΚΤΚ, για σκοπούς λήψης της πιο πάνω απόφασης, έγινε στη βάση ολιστικής προσέγγισης βασισμένης σε ποσοτικά εργαλεία, δηλαδή σύνολο δεικτών, σε ποιοτική ανάλυση καθώς και στην αρχή της «καθοδηγούμενης διακριτικής ευχέρειας» (Guided Discretion), όπως προτείνεται από το ΕΣΣΚ μέσω της Σύστασης ΕΣΣΚ/2014/1 σχετικά με την καθοδήγηση για τον καθορισμό των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας.

Ο συνοπτικός πίνακας με τις ποσοτικές παραμέτρους που χρησιμοποιεί η ΚΤΚ για τη σχετική αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένου του δείκτη πίστωσης προς το ΑΕΠ (Credit-to-GDP ratio) και της απόκλισης του από τη μακροπρόθεσμη τάση του (Credit-to-GDP gap), παρατίθεται σε αυτό το [αρχείο](#).

Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με το ποσοστό του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας που έχει καθοριστεί ανά τρίμηνο, με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2016, καθώς και σε σχέση με τον οδηγό αποθέματος, παρουσιάζονται σε αυτό το [αρχείο](#).